

Posudek vedoucího diplomové práce

Lucie Laštková: Reflexe a popularizace archeologie v médiích. Ústav pro archeologii FF UK, Praha 2015. 74 stran textu, 14 grafů a 8 nečíslovaných tabulek v textu, 3 obrázky (ozn. jako Příloha 1-3). 2. svazek: příloha na CD (kontakty na novináře, analysované dokumenty v plném znění – 179 stran).

Problematika vztahu archeologie a veřejnosti je v poslední době hojně frekventována. Preference akademické orientace archeologické práce v posledním půlstoletí způsobila ztrátu obecného povědomí o významu památek uchovaných pod zemí a jejich výzkumu, vybudovaného dlouholetou prací zejména regionálních musejníků. Rozpadl se ideový základ státu a společnosti a archeologie dnes musí pracně obhajovat své místo v životě, především pak právo na záchranu těchto památek a na její veřejnou podporu, s nímž soupeří zájmy soukromé a širší podnikatelské. Lucie Laštková využila svých bohatých zkušeností z novinářské profese a skloubila je se znalostmi a zkušenostmi získanými při studiu archeologie. Vznikla kvalitní práce, která po určitém dotažení zasluží publikaci, protože může výrazně a ve velkém měřítku přispět ke zlepšení situace.

Obsahem práce je analýza novinových příspěvků z reprezentativního vzorku celostátních novin, převážně tištěných, zčásti pro srovnání také internetových, za rok 2014. Autorka sledovala zastoupení archeologických témat, přístup novinářů a podání tématu. Podstatné části práce věnuje fungování médií a standardnímu způsobu práce novinářů, což je problematika archeologům zpravidla velmi vzdálená a z toho vznikají komunikační potíže.

Autorka zkombinovala metodu vzorku s metodou dotazníkového šetření. Tento postup lze považovat za vhodný, protože postihuje nejen výsledky práce archeologů a novinářů tak, jak přicházejí k veřejnosti a formují její mínění, nýbrž právě i způsoby, jak publicistické texty vznikají. V tomto procesu hledá mechanismy chyb, které vedou k nedorozuměním a jejichž výsledkem jsou texty, které zkreslují věcnou informaci či vytvářejí negativní obraz archeologie a archeologů. Na základě výsledků analýzy pak navrhuje postupy, které by měly vést k lepšímu dorozumění mezi novináři a archeology, ke všestranně lepšímu zpřístupnění práce archeologů i jejich výsledků nejširší veřejnosti, a konečně tak k jejímu lepšímu obrazu ve sdělovacích prostředcích.

Práce má logické členění, obsahuje náležitosti odborného pojednání. Věcně lze možná vytknout příliš velký počet citátů z odpovědí novinářů, které vyznívají obdobně, opakovaně připomínání potíží s odbornou terminologií; na s. 43 by mne zajímalo, jestliže přes 86 % archeologů nabídlo žurnalistům konsultace, kolik žurnalistů této možnosti využilo (. Po stránce jazykové je na dobré úrovni, tu nicméně snižují (nečetné) chybějící čárky, chybějící délky samohlásek v řeckých slovech, chybné vazby, nesprávně použité výrazy (vyvarovat se čemu m. čeho; kolem třech; „byt“ mimo kondicionální vazby; „na archeologickém pohřebišti“; detektoráři brázdí lesy; aj.). Formální úpravě práce nelze nic vytknout.

Předložená práce podle mého názoru splňuje nároky kladené na diplomovou práci a proto ji doporučuji k obhajobě. Práci navrhuji hodnotit známkou výborně.

V Praze dne 10. srpna 2015

PhDr. Zuzana Bláhová, Ph.D.